

7/16289

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
1292

06.11.2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 14/09/2006 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-24495 sayılı yazınız.
b) 25/09/2006 tarihli ve 1129 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Ali Rıza Gülçiçek tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16289 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Sayın Ali Rıza GÜLÇİÇEK
İstanbul Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16289 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

1. Türk adli makamları tarafından uluslararası düzeyde aranan kişilerin başka bir ülkede yakalanması durumunda ilgili adli makamlarca iletilen iade işlemlerine ilişkin evrak, ek bilgi ve belge taleplerinin merkezî makam olarak Bakanlığımızca mevzuatımız ve konu ile ilgili Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesinde belirlenen esas ve usuller çerçevesinde yerine getirildiği, iade talebimizin yabancı ülke makamlarınca reddedilmesi durumunda ise talebimizi inceleyen ülkedeki iç hukuk yollarının tümüyle tüketildiği; bu itibarla, iade talebimizin reddedildiği, somut hadiselerle ilgili olarak yeni delil ve yeni olayların adli makamlarımızca bildirilmediği sürece, aynı iade evrakı ile aranan şahsıların iadelerinin talep edilmesinin mümkün olamayacağı;

1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Statüsüne Dair Sözleşmenin 33. maddesinde, “Hiçbir taraf devlet, bir mülteciyi, ırkı, dini, tâbiyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasî fikirleri dolayısıyla hayatı ya da özgürlüğü tehdit altında olacak ülkelerin sınırlarına, her ne şekilde olursa olsun geri göndermeyecek veya iade etmeyecektir” hükmünün yer aldığı;

Aynı Sözleşmenin 1/F maddesinde,

“Bu Sözleşme hükümleri:

a) barışa karşı suç, savaş suçu veya insanlığa karşı suç gibi suçlar için hükümler koyan uluslararası belgelerde tanımlanan bir suç işlediğine;

b) mülteci sıfatıyla kabul edildiği ülkeye sığınmadan önce, sığındığı ülkenin dışında ağır bir siyasî olmayan suç işlediğine;

e) Birleşmiş Milletlerin amaç ve ilkelerine aykırı fiillerden suçlu olduğuna,
dair hakkında ciddi kanaat mevcut olan bir kişi hakkında uygulanmayacaktır.”

Hükümlerinin yer aldığı malumlarıdır.

2. Sivas İlinde 02/07/1993 tarihinde meydana gelen olaylarla ilgili olarak, Ülke dışındaki bir kısım sanık ve hükümlüler hakkında iade işlemlerinin mevzuatımız ve konu ile ilgili Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesinde belirlenen esas ve usuller çerçevesinde yürütüldüğü; ancak Ülkemizde suç işleyip Almanya’ya iltica başvurusunda bulunan sanıklar hakkındaki iade taleplerinin, anılan Sözleşmenin 1/F maddesinin açık hükmüne rağmen Sözleşmenin 33. maddesine dayanılarak reddedildiği;

Bu çerçevede,

a. Hakkındaki iade talebi reddedilen şahıslardan birinin, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan 28/05/2003 tarih ve 2001/2701 sayılı iade talepnameşi ve ekli evrakı Almanca tercümesi ile birlikte 06/08/2003 tarihli yazımızla birlikte gönderilerek, “Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi” hükümleri

uyarınca Almanya'dan ülkemize iadesinin ve Sözleşmenin 16. maddesi gereğince şahsın iadesi amacıyla tutuklanmasının talep edilmesinin istenildiği;

İade talebimiz ile ilgili olarak Almanya Federal Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının 10/12/2003 tarihli Notası ile, yetkili Eyalet Yüksek Mahkemesi tarafından ilgili sanık hakkındaki iade davasında verilecek karara esas olmak üzere;

Sanık hakkında 16/06/2000 tarihinden önce verilen mahkeme kararlarının onaylı örnekleri ve tercümeleri, sanık aleyhindeki deliller ve bu delillerin ispat gücüne ilişkin bilgiler, Türkiye'de siyasi bir saik olmaksızın işlenen ve ağır kundaklama suçu olarak telakki edilebilecek suçlara ilişkin ceza hükümleri, davanın görüldüğü mahkemedeki askerî hâkimin sivil hâkim ile değiştirildiği aşamasına ilişkin bilgiler, delillere ilişkin belirleyici konuların bu aşamaya kadar ne ölçüde nihaî olarak açıklığa kavuşturulduğu ve 16/06/2000 tarihinde verilen karara kadar sivil hâkimin etki imkânları hakkında bilgi, sanığın gıyabında verilen 16/06/2000 ve 04/05/2001 tarihli kararlara ilişkin davalarda kendi seçtiği bir avukat tarafından temsil edilip edilmediği, hususlarına ilişkin bilgi talebinde bulunulduğu ve talep edilen bilgi ve belgelerin 25/02/2004 tarihli yazımızla ilgili makamlara iletilindiği;

Almanya Federal Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının 25/06/2004 tarihli Notasında. yetkili Alman makamlarının iade davasında verilecek karara esas olmak üzere sanık hakkındaki delillere ilişkin bilgilere ihtiyaç duyduklarından bahisle konu ile ilgili olay tespit tutanağı, olay sırasında çekilen video bantları, tanık beyanları, yüzleştirme tutanakları ile bir kısım sanıkların suçun işlenişine ilişkin ikrarlarının sanık hakkında verilen hükümlere esas teşkil ettiğine dikkat çektiği belirtilerek, sözü edilen tutanakların ilgili şahsın suçun faili olduğunun belgelemesi halinde gönderilmesinin talep edildiği;

Almanya yetkili makamlarınca istenilen ek bilgilere ilişkin olarak, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 09/11/2004 tarihli ve 2001/2701 tim. sayılı yazısı, ekli evrak ve bu belgelerin Almanca tercümesi ile meydana gelen olaylara ilişkin görüntüleri içeren CD, 07/01/2005 tarihli yazılar ekinde gönderildiği;

Almanya İnterpol'ünün 11/02/2005 tarihli yazısı ile Dusseldorf Yüksek Bölge Mahkemesinin 22/12/2004 tarihli kararı ile şahsın kaçma ihtimalinin bulunmaması nedeniyle 31/10/2003 tarihli tutuklama müzekkeresini iptal ettiği, ancak bu durumun şahsın iadesine yönelik verilecek kararı etkilemeyeceğinin bildirildiği;

İlgili şahsın iadesine ilişkin talebimizin, Alman Mahkemesinin 04/11/2005 tarihli kararı ile, sanığın otelinin yakılması eylemine fiilen katılması nedeniyle, görülen kamu davasında suçunun kesin olarak ispat edildiğinin tespit edilemediği gerekçesi ile reddedildiği, Federal Hükümetin de bağımsız mahkemenin söz konusu kararı ile bağlı olması nedeniyle sanığın iadesini kabul etmediği;

b. Söz konusu davada hakkında Ankara 1 No.lu Devlet Güvenlik Mahkemesinin 16/06/2000 tarihli ve 1999/5 esas, 2000/87 karar sayılı ilamıyla 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 146/1. maddesi uyarınca idam cezasına mahkûm edilen diğer şahıs hakkında, İçişleri Bakanlığının 05/07/2002 tarihli ve 142631 sayılı yazısı ile Almanya İnterpol'ünden alınan yazıya atfen adı geçen şahıs hakkında idam cezası verilmiş olması nedeniyle, Karlsruhe Başsavcılığınca idam cezasının uygulanmayacağı yönünde garanti verilmesi halinde iadesinin mümkün olabileceğinin belirtildiği, anılan Bakanlığa iletilen 18/07/2002 tarihli ve 44044 sayılı yazımızla Ülkemizde 1984 yılından bu yana idam cezalarının fiilen uygulanmadığının bildirildiği;

17/09/2002 tarihli ve 55408 sayılı yazımızla da 4771 sayılı Kanun ile savaş ve yakın savaş halleri dışında ölüm cezasının kaldırılmış olmasından dolayı şahıs hakkında düzenlenen Kırmızı Bülten üzerinde gerekli değişikliğin yapılmasının İçişleri Bakanlığından talep edildiğı;

Dışışleri Bakanlığından alınan 27/02/2003 tarihli ve 79420 sayılı yazıyla şahsın Almanya'da iltica talebinde bulunduğı, ancak talebin reddedildiğı, anılan ülke makamlarının seyahat belgesi tanzimi için müracaat ettiğı konusunda belge istedikleri, bunun üzerine kendisinin Karlsruhe Başkonsolosluğumuzdan bu talebe yönelik matbu bir formun imzalanmasının istendiğı, Başkonsolosluğumuzun ise bahse konu şahsın istediğı belgeyi kullanarak oturma iznini uzatmayı amaçlaması nedeniyle verilmemesini düşündüğü, Alman makamlarının şahsın Kırmızı Bültenle arandığına ilişkin bir şerh bulunmadığını söylemeleri sebebiyle, Başkonsolosluğumuz tarafından bu konuda bir yazı gönderilerek ve şayet seyahat belgesi düzenlenerek Alman makamlarına iletilmesi halinde, adı geçen derhal tutuklanarak Ülkemize sınır dışı edileceğinin bildirildiğı, bunun üzerine Dışışleri ile İçişleri Bakanlıklarına yazılan 10/03/2003 tarihli ve 14257- 14258 sayılı yazımızla şahsa pasaport verilmeyip sadece ülkemize dönmesi için seyahat belgesi düzenlenerek sınır dışı edilmesinin temininin talep edildiğı;

İçişleri Bakanlığının 04/04/2003 tarihli ve 1/4689 sayılı yazısıyla ise şahsın Almanya'da 03/04/2003 tarihinde yakalandığı belirtilerek iade evrakının gönderilmesinin istenildiğı;

Dışışleri Bakanlığının 04/04/2003 tarihli ve 137078 sayılı yazısıyla da adı geçen ülkemize iade amacıyla 03/04/2003 tarihinde geçici olarak tutuklandığı bildirildiğı;

Bu gelişme üzerine, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen iade evrakının 17/04/2003 tarihli ve 23867-23868 sayılı dağıtımli yazımızla Dışışleri ve İçişleri Bakanlıklarına iletilildiğı;

Anılan ülke makamları tarafından birkaç kez istenen ek bilgi taleplerinin de mahkemesince hazırlanarak Alman makamlarına iletmek üzere Dışışleri ve İçişleri Bakanlıklarına gönderildiğı;

Dışışleri Bakanlığının 28/05/2004 tarihli ve 222327 sayılı yazısıyla, adı geçen iadesinin anılan ülke makamlarınca sunulan iade evrakından ceza yasaları çerçevesinde sanığın cezalandırılmasını gerektirecek bir suçun işlendiğinin tespit edilememesi nedeniyle, reddedildiğinin bildirildiğı;

Belirtilen işlemlere konu olan şahsın halen hakkında düzenlenen A-297/4-2002 kontrol numaralı Kırmızı Bülten ile Ülkemize iadesi amacıyla uluslararası düzeyde aranmakta olduğu;

c. Ankara 1 No.lu Devlet Güvenlik Mahkemesince yargılanarak 2911 sayılı Kanunun 32/3. maddesi gereğince mahkûm edilmiş, ancak ilgili kararın Yargıtay 9. Ceza Dairesince bozulması nedeniyle, hakkındaki kamu davası halen Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmekte olan diğer bir şahıs hakkında ise;

Bahse konu suçundan dolayı, Sivas 1. Sulh Ceza Mahkemesince 16/07/1993 tarihli ve 1993/44 sorgu sayılı gıyabi tevkif müzekkeresi düzenlenmiş olup, buna istinaden aranmakta iken Dışışleri Bakanlığından alınan 27/01/2003 tarihli ve 35067 sayılı yazıyla şahıs hakkında Ankara 1 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesinin 15/08/1997 tarihli ve 149 sayısıyla yurt dışına çıkış yasağı konulduğu ve yakalama emri bulunduğı belirtilerek. Landshut Kaymakamlığı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

tarafından adı geçenin iadesi konusunda talepte bulunulup bulunulmayacağını sorulduğu bildirildiği,

Bunun üzerine anılan Mahkemece düzenlenen iade evrakının, 03/04/2003 tarihli yazılarımızla Alman makamlarına iletmek üzere Dışişleri ve İçişleri Bakanlıklarına gönderildiği;

Alman makamlarınca ek bilgi talebinde bulunulması üzerine, 18/08/2003 tarihli yazılarımızla istenen ek bilgilerin Alman makamlarına iletmek üzere İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarına gönderildiği;

Dışişleri Bakanlığının 11/06/2005 tarihli yazılarıyla, adı geçenin iadesinin Alman makamlarınca, sunulan iade evrakından ceza kanunları çerçevesinde sanığın cezalandırılmasını gerektirecek bir suçun işlendiğinin tespit edilememesi nedeniyle reddedildiğinin bildirildiği;

Şahsın halen A- 1170/8-2004 kontrol numaralı Kırmızı Bültenle Ülkemize iadesi amacıyla uluslararası düzeyde aranmakta olduğu;

3. Öte yandan, adli makamlarımızca aranan şahısların bulundukları yabancı ülkeden iadelerinin talep edilip edilemeyeceği hususu ilgili adli makamların takdirinde olup, iade talep edilmesi halinde gerekli bilgi ve belgeler de bu makamlarca hazırlanmakta olduğu, iade evrakının, taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı hususunun ise Bakanlığımızca denetlendiği ve eksik görülen evrak varsa ilgili adli makama tamamlattırıldıktan sonra yabancı ülke makamlarına gönderilmesinin temin edildiği;

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Ayrıca; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesinin ikinci fıkrasındaki "Yazılı sorular, Başbakanlığa veya ait olduğu bakanlığa gönderildiği tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde cevaplandırılır."; üçüncü fıkrasındaki "Başkan, bu süre içinde cevaplandırılmayan yazılı sorular için Başbakanın veya ilgili bakanın dikkatini çeker."; dördüncü fıkrasındaki "Yazılı sorular, dikkat çekme yazısının gönderildiği tarihten itibaren on gün içinde de cevaplandırılmazsa, önergenin süresi içinde cevaplandırılmadığı gelen kâğıtlar listesinde ilan edilir." ve beşinci fıkrasındaki "Hükümet, yazılı sorunun cevabını, gereken bilgilerin derlenebilmesi için Başkanlığa bilgi vermek suretiyle bir ayı geçmemek üzere geciktirebilir." hükümleri doğrultusunda soru önergeniz bu şekilde cevaplandırılmış olup, Dışişleri Bakanlığına konu ile ilgili yazılan yazı cevabı geldiğinde tarafınıza iletilecektir.

Bilgilerine arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan